

Handläggare
Fredrik Ekroth
Telefon: 08-508 09 307**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2018-05-24

Lekplats inom kv. Krubban

Godkännande av program och genomförande.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner program och genomförande av lekplatsen vid kvarteret Krubban.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.

Christina Klang
stadsdelsdirektörThérèse Rosén
avdelningschef

Sammanfattning

Kvarteret Krubban ägs av Statens Fastighetsverk och ligger i en tätbebyggd del av Östermalm där det råder brist på parker och offentliga lekplatser. I december 2015 inkom ett medborgarförslag till Östermalms stadsdelsnämnd om att anlägga en lekplats inom kvarteret Krubban. Nämnden gav då förvaltningen i uppdrag att verka för att en utredning om lekplats och inom kvarteret tas fram. Utredningen resulterade i att Statens Fastighetsverk tecknade ett arrendeavtal med Östermalms stadsdelsförvaltning om anläggning av en lekplats med historiskt tema på en utpekad markyta inom kvarteret.

Ett programarbete startade upp och 2017 och våren 2018 har ett förslag till utformning tagits fram. Under hösten 2018 samt våren och försommaren 2019 planeras tillverkning av lekredskap och anläggning av lekplatsen. Under 2017 avsattes 0,2 mnkr ur nämndens budget för parkinvesteringar för framtagande av förslag till lekplatsens utformning. Under 2018 har 1,5 mnkr avsatts ur nämndens investeringsmedel för program, projektering och påbörja tillverkning av lekredskap. Enligt projektets kostnadskalkyl behöver 3,0 mnkr avsättas under 2019 för att slutföra tillverkningen av lekredskapen och för att anlägga lekplatsen. Projektets totalkostnad beräknas uppgå till 4,7 mnkr.

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningen har genom en lekplatsinventering av alla lekplatser inom stadsdelsområdet, utförd 2014, kunnat se en brist på lekplatser i denna del av Östermalm.

I december 2015 inkom ett medborgarförslag med dnr: 2015-765-1.2.4. till Östermalms stadsdelsnämnd om att anlägga en lekplats inom det historiska kv Krubban i Östermalms stenstad.

Medborgarförslaget behandlades av nämnden i februari 2016 och gav då förvaltningen i uppdrag att verka för att en utredning om lekplats och grönska inom kvarteret Krubban tas fram inom uppdraget för projekt *Levande Stockholm* som trafikkontoret ansvarar för.

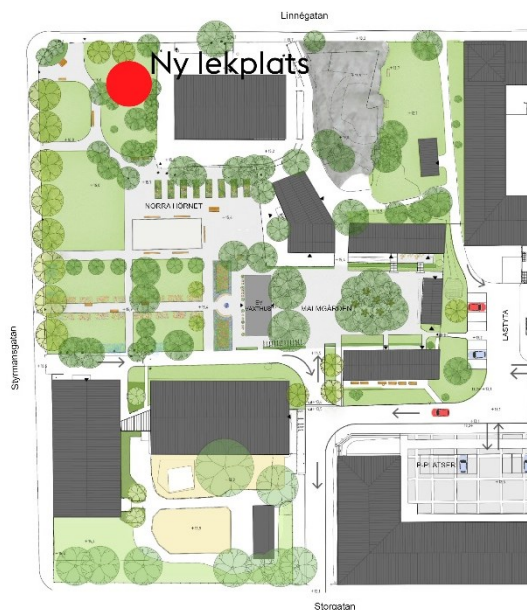
Förvaltningen har varit i kontakt med trafikkontoret angående detta, men projektet har av trafikkontoret bedömts inte kunnat inrymmas inom *Levande Stockholm*.

Kvarteret Krubban ägs av Statens Fastighetsverk (SFV) som har rådighet över marken där. I förvaltningens vidare kontakt med SFV framkom det att SFV var positivt inställt till att en allmän lekplats byggs inom kvarteret Krubban, och en lämplig markyta identifierades gemensamt.

Ett arrendeavtal om en lekplats med ett historiskt tema på utpekad markyta inom kvarteret Krubban kunde tecknas mellan Östermalms stadsdelsförvaltning och SFV 2017. Enligt avtalet ska bland annat förslaget till lekplatsens utformning godkännas av SFV.

Östermalms stadsdelsförvaltning ansvarar för drift och underhåll av lekplatsen, ansvarar för att lekplatsen säkerhetsbesiktigas och för att eventuella brister i säkerheten åtgärdas. SFV ansvarar för drift och underhåll av belysning. Avtalet bifogas ärendet, (*bilaga 2*).

SFV utvecklar i sitt projekt för närvarande en del av kvarteret mellan Oxenstiernska malmgården och Styrmansgatan som rekreatiomsområde genom att addera en ny grönyta och förädla de grönytor som redan fanns inom kvarteret. Därigenom tillförs mer grönska i denna del av Östermalm som är tätbebyggd stenstad.

Markområde för ny lekplats inom kvarteret Krubban är markerat med en röd punkt.

Ärendet

Historik

Platsen för kv Krubban bebyggdes i mitten av 1600-talet med Oxenstiernas malmgård och en väderkvarn. Genom århundradena har platsen haft många användningsområden. Trots att malmgårdens huvudbyggnad brann ned 1829 så finns tillhörande byggnader kvar och andra hus har tillkommit såsom ridhus, repslagarebyggnad och Historiska muséet.

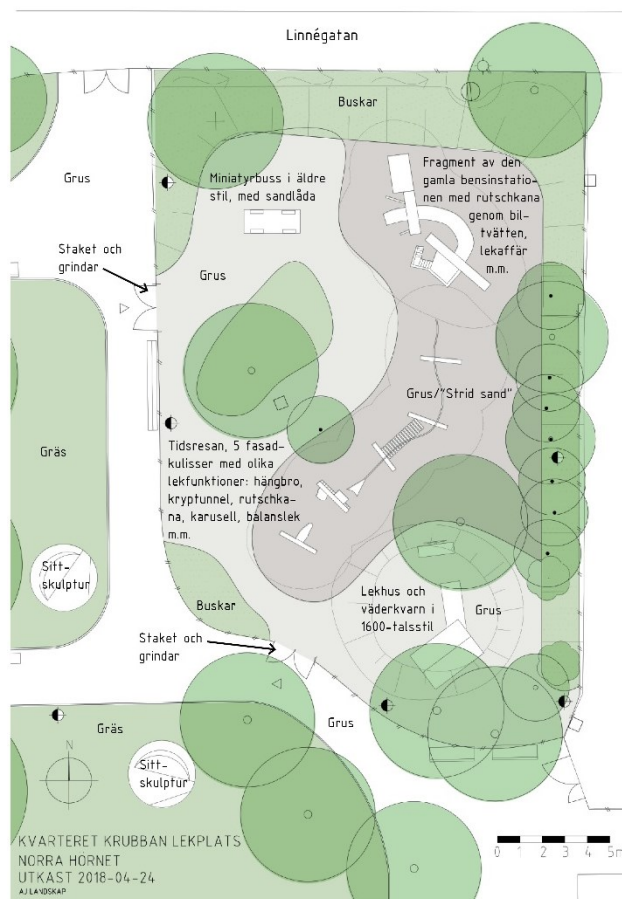
Kvarteret tillhörde länge Kronan och här fanns Konungens livgarde till häst, senare även Svea livgarde och Andra Svea artilleriregemente fram till början av 1900-talet. Sammantaget finns här en rik historia med många byggnader från olika århundraden som när man studerar dem sätter fantasin i spel. Under en period fanns här även en bensinmack.

Parken

Statens Fastighetsverks intention har varit att bevara och lyfta fram den historiska miljön inom kvarteret, både vad gäller byggnader, trädplanteringar och stråk. Under 2016 togs ett programförslag fram för utformning av kvarterets obebyggda del vilken sedan började anläggas under 2017.

Den nya parken är en tolkning av den Oxenstiernska malmgårdens trädgård från 1700-talet och är planerad att utföras i etapper. Trädgården utförs i kvarter med en mittaxel. Framgent planeras

även ett orangeri för åretruntverksamheter att uppföras i trädgården i samma läge som malmgårdens tidigare huvudbyggnad.

Planillustration över Krubbans lekplats.

Lekplatsen

Målet har varit att skapa en lekplats som sätter fart på fantasin och lockar både pojkar, flickor och deras föräldrar till lek. Inom lekplatsen kommer markmaterialen i huvudsak att vara tillgängligt hårt grus, så att den som sitter i rullstol, stödjer sig med rullator eller på olika sätt har svårt att röra sig ändå kan vara med och leka. Där fallskyddsunderlag krävs kommer ”strid sand” eller annat naturmaterial att användas.

Förslaget tar sig an platsens historia på ett konstnärligt och mycket lekfullt sätt. Det förhåller sig, anpassar sig och använder sig av platsens förutsättningar med en kulle och de små träden som ger en fin känsla av miniatyrlandskap. Något som bidrar till kv Krubbans karaktär är alla de olika byggnader som finns här. Byggnader från olika sekler och med olika arkitektoniska uttryck.

Förslagets kreativa avstamp är därför att arbeta med tidstypiska husgavlar från 1600-talet fram till idag för att skapa en tidsresa där man kan börja i 1600-talet och leka sig fram till nutid. Installationen programmeras med olika lekfunktioner på, genom och mellan husgavlarna.

”Tidsresan”, en sekvens av fem olika fasader i olika arkitekturstilar.

Genom fönster och dörrar kan man röra sig mellan fasaderna och leka och upptäcka på olika sätt och på olika nivåer. Minst en fasad kommer att ha klättermöjligheter och man kommer att kunna krypa mellan flera fasader i en ”tunnel” ovanför marken. Två av fasaderna har polerade rostfria väggar där man kan spegla sig i oändlighet och mellan ett av fasadparen finns en liten karusell.

Tidsresan kan avslutas genom att åka rutsch genom biltvätten i den gamla macken eller leka i dess kiosk eller i den miniatyrbuss som just kört ut ur tvätten. Dessa kommer att vara lekbara för de som har rörelsehinder.

Jämställdhets - och tillgänglighetsanalys

Vid framtagandet av lekplatsförslaget har ambitionen varit att skapa en lekplats som ska uppmuntra så många som möjligt till lek. Både pojkar, flickor deras föräldrar eller mor- och farföräldrar ska lockas in i den lilla värld som är Krubbans lekplats. En nyckel till detta är lekplatsens utformning och uttryck. Ett miniatyrlandskap som leker med historien och har för avsikt att sätta fantasin i spel.

Här finns en stor variation av lekmöjligheter. Både traditionella små intima rum med kök och kiosk eller sandlek. Oprogrammerade och fantasieggande såsom labyrinter, hästar och kalvar man kan sitta på, eller mer fartfyllda som klättring och rutschbana.

Underlagen på lekplatsen kommer att variera mellan tillgängligt, hårt grus, så att den som sitter i rullstol, stödjer sig med rullator eller på annat sätt har svårt att röra sig ändå kan delta i leken. Där fallunderlag krävs används ”strid sand” eller annat naturmaterial.

Kullen med väderkvarn och sekvensen av fasader i olika arkitekturstilar.

Arbetsprocessen

En förutsättning för projektet har varit att skapa en lekplats med ett historiskt tema.

Projektet leds av Östermalms stadsdelsförvaltning i samarbete med Statens fastighetsverk. I projektets arbetsgrupp ingår även representanter från Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB och AIX Arkitekter AB vilka har arbetat med upprustningen av kv Krubbans gröna park åt Statens fastighetsverk.

För att ta fram ett förslag anlätades konstnären Tor Svae och skulptören Johan Ferner Ström. De har tidigare arbetat med lekplatser såsom ”Mulle Meckparken”, ”Ivar Los park”, ”Fruktparken” och Ellen Keys park.

Förslaget till lekplats presenterades i form av en modell i skala 1:20.

Den 27 oktober 2017 hölls en dialog och modellen visades upp för en barngrupp från förskolan Styrmansgatan 26 (Hedvig Eleonoras enhet). Både barnen och förskolans personal lovordade förslaget, som därför kunde utvecklas vidare.

Förslaget har bland annat stämts av med certifierad besiktningsman för lekplatsers säkerhet, samt att konstruktionslösningar stämts av. En kostnads kalkyl för projektet togs fram och därefter färdigställdes programmet för lekplatsen.

Finansiering och tidplan

Under 2017 avsatte nämnden 0,2 mnkr ur budget för parkinvesteringar för framtagande av förslag till lekplatsens utformning. Under 2018 avsatte nämnden 1,5 mnkr av nycklade

investeringsmedel för framtagande av program, projektering och påbörjad tillverkning av lekredskap.

Under 2018 har 1,5 mnkr avsatts ur nämndens investeringsmedel för program, projektering och påbörja tillverkning av lekredskap. Enligt projektets kostnadskalkyl behöver 3,0 mnkr avsättas under 2019 för att slutföra tillverkningen av lekredskapen och för att anlägga lekplatsen. Projektets totalkostnad beräknas uppgå till 4,7 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förslaget och anläggandet av lekplatsen i kvarteret Krubban enligt detta tjänsteutlåtande och bifogat programförslag. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede inom ramen för parkinvesteringsmedel.

Bilagor

1. Programförslaget.
2. Arrendeavtal